

Betreft: vergadering van Commissie Werk
Datum: 12 februari 2009
Tijd: 19.30 uur
Locatie: Rietkerkzaal, Provinciehuis, Visarendreef 1 in Lelystad

Aanwezig zijn:

De heren R.J. Siepel (voorzitter), N. Benedictus (VVD), W.C. Noordegraaf (VVD) en R.T. Oost (CDA), mevrouw H. Nijhuis-Ovinge (CDA), de heren P.T.J. Pels (PvdA), E. Taskin (PvdA), N. Demirbilek (SP), A. Stuivenberg (SP), T.H. van de Wal (SP), K. Tadema (ChristenUnie), C. Meijer (GroenLinks) en M. Bogerd (SGP), mevrouw G.A. Dijkstra-Oostindie (PvdD) en de heer S. Jokhan (commissiegriffier)

Ook aanwezig is:

Lid gedeputeerde Staten: gedeputeerden H. Dijkma en A.L. Greiner (tot 20.30 uur)

Afwezig zijn:

Heer F.N.E.M. van Schoot (GroenLinks)

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom.

2. Vaststellen agenda

Het CDA mist de gevolgen van de recessie voor Flevoland op de agenda. Daar had de partij in de vorige vergadering om gevraagd.

De voorzitter reageert, dat hij altijd eerst de commissie het woord geeft en daarna zelf wijzigingsvoorstellen doet. Het door het CDA genoemde punt zit daar nu ook bij. De voorgestelde wijzigingen zijn:

- agendapunt 4: uitbreiden met verslagen die een besloten karakter hebben;
- tussen agendapunt 6 en 7 toevoegen: Mededelingen en vragenronde voor Portefeuillehouder A.L. Greiner. De heer Greiner zal daarbij een mededeling doen over het onderwerp dat het CDA aanhaalt;
- agendapunt 9: onderdelen a en b omdraaien.

De commissie stelt de agenda gewijzigd vast.

3. Mededelingen

a. Bericht van verhindering is ontvangen van mevrouw M. Bakker (ChristenUnie) en de heer F.N.E.M. van Schoot (GroenLinks). De heer Van Schoot wordt vervangen door de heer C. Meijer.

b. Beleidsdebat EZ in de Eerste Kamer

Met enige vertraging is op 3 februari jl. het EZ debat gehouden in de Eerste Kamer. Het debat was oorspronkelijk voorzien op 24 juni 2008 en hiervoor hadden we input geleverd (de notitie Pieken in de Delta/Programma Noordvleugel Randstad). Eerste Kamerlid Gerrit Terpstra heeft tijdens het debat onze punten aan de orde gesteld. Hij heeft toegezegd dat zodra het verslag er is, hij de antwoorden van de minister zal toesturen.

De mededelingen worden voor kennisgeving aangenomen.

4. Verslag van de vergadering van 15 januari 2009

Er zijn geen schriftelijke tekstwijzigingen ontvangen. De PvdA verzoekt mondeling om een aanpassing: pagina 5, punt 9.a.2 (uitvoering OV-concessies), 16^e regel van onderen, 'beheren van een commissie' vervangen door 'beheren van een concessie'.

Het verslag wordt gewijzigd vastgesteld.

a. Lijst van toezeggingen

- Punt 2. (Effecten maatregelen rondom de Hollandse Brug): De ChristenUnie vraagt of de provincie heeft kunnen leren van de ervaringen en in hoeverre deze ervaringen meegenomen zijn in de komende renovatie van de brug bij Muiden.

Gedeputeerde Dijkma antwoordt, dat Rijkswaterstaat de renovatie van de Hollandse Brug heeft gedaan. Flevoland wacht nog op de evaluatie van Rijkswaterstaat, waaraan de Flevolandse ervaringen toegevoegd zullen worden. Inmiddels is er wel een prijsvraag uitgeschreven, waarvoor zich drie kandidaten hebben gemeld. Het kostenplaatje valt tot nu toe echter negatief uit.

- Punt 3. (Vervolgproef gratis of goedkoop OV Flevoland): De voorzitter meldt dat er vandaag een memo in de postvakjes is gelegd.

Gedeputeerde Dijkma verwacht in mei 2009 met een besprekingsvoorstel te kunnen komen voor een gratis proef Harderwijk-Lelystad in de daluren. Een en ander is nog wel afhankelijk van instemming van het Rijk. Het Rijk heeft namelijk gevraagd om met voorstellen te komen ten aanzien van proeven, maar de aanmeldingsdatum was heel kort dag. De provincie heeft nu om uitstel gevraagd.

De SP betreurt het dat de afdoeningsdatum opnieuw naar achteren geschoven wordt.

De PvdA is blij met de toezegging. Volgens de partij heeft de genoemde afdoeningsdatum betrekking op de landelijke evaluatie. Is die inmiddels afgerond? Als er nu een proef gestart wordt, kan er dan nog van die kennis geprofiteerd worden bij de aanbesteding van nieuwe concessies?

De ChristenUnie vraagt waarom er voor die verbinding is gekozen en of deze wel de meest geschikte is voor de proef.

De voorzitter reageert dat de vraag van de ChristenUnie nu nog niet aan de orde is. Het gaat erom of het college zijn toezegging gestand doet. Inhoudelijke vragen kunnen tijdens de vergadering van mei gesteld worden als de proef op de agenda staat.

De SGP krijgt de indruk dat dit punt een moeilijke hobbel is om inhoudelijk echt over te discussiëren. Ze vraagt of ze ervan op aan kan dat de commissie er in mei een inhoudelijke discussie over kan voeren.

Gedeputeerde Dijkma antwoordt, dat de landelijke evaluatie in de bakjes ligt, zoals de voorzitter reeds meldde. In de bijgevoegde notitie stelt het college voor om de evaluatie en de mogelijke proef in mei te bespreken. De gedeputeerde denkt dat de commissie zelf het antwoord zal moeten geven op de vraag of zij het dan ook inhoudelijk kan bespreken. Hij gaat er vanuit dat de commissie dat kan. Een deel van de aanbesteding loopt (Almere-Streek) en hij denkt niet dat het gratis vervoer op dit moment daarin meegenomen zal worden.

De voorzitter geeft aan, dat de memo en rapporten die vandaag in de bakjes zijn gelegd niet apart geagendeerd zijn, omdat het college meldt dat het een voorstel voorbereidt om een proef te gaan doen. Mocht de commissie de stukken toch willen bespreken voorafgaand aan de notitie die het college in mei wil bespreken, dan kan zij om agendering voor de volgende vergadering verzoeken.

b. Lijst van moties

H.563294: Er staat een presentatie gepland voor deze vergadering.

D.693746: Gedeputeerde Dijkma meldt bij het eerste gedachtestreepje, dat de busverbinding tussen Lelystad en Emmeloord is uitgebreid. Voor wat betreft het tweede gedachtestreepje heeft de gedeputeerde nogmaals bij NS en ProRail aangedrongen op een tijdelijke voorziening bij Lelystad Noord. NS en ProRail zijn echter niet van plan om deze aan te leggen. Bij het derde gedachtestreepje bericht de voorzitter, dat het werkbezoek gepland staat voor 26 maart as.

De ChristenUnie is via de besluitenlijst van GS verrast door het feit dat GS niet zo positief lijkt te staan tegenover de superbus. De partij is niet gelukkig met het signaal dat GS heeft afgegeven richting de Noordoostpolder en de andere noordelijke provincies en vraagt om een reactie van het college.

De SGP vraagt of de halteplaats bij Lelystad-Noord nu ook uit het ambitieniveau van GS wordt geschrapt? Het CDA heeft begrepen dat er een stuurgroep voor Lelystad-Zuid is ingesteld. De partij vraagt of het mogelijk is om de actualiteit van deze stuurgroep in het actualiteitenoverzicht op te nemen om de ontwikkelingen te kunnen volgen.

De VVD sluit zich aan bij de opmerking van de ChristenUnie. Zij is ook verrast door het genomen besluit over de superbus en vindt het teleurstellend richting allerlei initiatiefnemers. Had dit niet wat positiever gekund? Ook onderschrijft zij de opmerking van het CDA over het volgen van de ontwikkelingen rondom de stuurgroep voor Lelystad-Zuid. Ten slotte: NS en ProRail zijn geen bestuurders, maar uitvoerende organisaties.

GroenLinks vraagt of de gedeputeerde ook kan reageren op de vermelding in de besluitenlijst, dat de superbus niet past binnen het OV-beleid.

Gedeputeerde Dijkma reageert op de opmerking, dat de commissie verrast was door een zinnetje dat vermeld stond in de voorlopige notulen van de vergadering van GS. Er lag een notitie ter beoordeling, waarin een aantal dingen niet vermeld bleken te zijn, bijvoorbeeld hoe de superbus past binnen OV-SAAL en andere vervoersstromen. Daarom is de notitie teruggehaald. Binnenkort brengt de gedeputeerde een bezoek aan de heer Ockels om te praten over enkele innovaties en andere ontwikkelingen. Hij is zich niet bewust van het signaal dat het college volgens de ChristenUnie aan de Noordoostpolder zou hebben gegeven, maar hij zal daarover nog contact opnemen. NS is inderdaad een uitvoerende organisatie, maar als zij niet investeert, dan houdt het op. Het ambitieniveau van GS is op het gebied van Lelystad-Noord niet hoog, omdat er heel veel geld beschikbaar gesteld zou moeten worden als de provincie daar iets gerealiseerd wil hebben en dat staat op dit moment niet in de prioriteiten. De stuurgroep Lelystad-Zuid is een project van de gemeente, waarin de provincie participeert. De eerste vergadering zal op het Ministerie van Verkeer & Waterstaat plaatsvinden. Uiteraard kan de commissie over de voortgang geïnformeerd worden. Wel plaatst de gedeputeerde de kanttekening, dat het hier om een opstartproject gaat, waardoor de verwachtingen in het begin niet al te hoog moeten zijn.

De voorzitter stelt voor om het eerste gedachtestreepje als afgehandeld te beschouwen. De commissie stemt hiermee in. Voor wat betreft het tweede gedachtestreepje stelt de voorzitter, dat het college aangeeft dat het niet gelukt is om de doelstelling te realiseren en daarmee voorstelt om de doelstelling wel in het achterhoofd te houden, maar van de lijst van moties te schrappen.

De VVD wil eerst met de Noordoostpolder praten en verzoekt om dit punt dan ook nog niet te schrappen.

De PvdA is van mening dat de motie niet uitgevoerd en daarmee afgevoerd kan worden.

De voorzitter stelt ook voor om het als motie afgehandeld te beschouwen, aangezien deze volgens het college niet verder uitgevoerd kan worden. Een meerderheid van de commissie stemt hiermee in. Voor het derde gedachtestreepje is inmiddels een datum vastgesteld, waardoor deze ook afgevoerd kan worden. De commissie stemt daarmee in. Het inhoudelijke programma wordt nog verder voorbereid door de VVD-fractie.

De SGP vraagt of de VVD de agenda van het werkbezoek bepaalt?

De voorzitter reageert, dat het Presidium de agenda van het werkbezoek vaststelt. De VVD heeft het initiatief genomen en wil in samenspraak met de griffie een programma voorleggen. De overige partijen mogen daaraan uiteraard hun bijdrage leveren.

Gedeputeerde Dijkma geeft nogmaals aan, dat er een spagaat bestaat. Er kan een bezoek gebracht worden aan Noordoostpolder, maar als er een bezoek aan Lelystad gebracht zou worden, zou men horen dat Lelystad geen enkele behoefte aan een tijdelijke voorziening in Lelystad Noord heeft.

c. verslagen vertrouwelijke vergaderingen

Er zijn vier verslagen van besloten vergaderingen verstuurd. Hierover worden tijdens de vergadering geen op- of aanmerkingen gemaakt en de verslagen worden ongewijzigd vastgesteld.

De voorzitter stelt voor om van de verslagen van 14 februari 2008, 13 december 2007 en 15 november 2007 de vertrouwelijkheid te handhaven en de vertrouwelijkheid van het verslag van 11 oktober 2007 op te heffen. De commissie stemt hiermee in.

5. Lijst ingekomen stukken d.d. 12 februari 2009

Er zijn geen opmerkingen en de stukken worden ter kennisgeving aangenomen.

6. Lijst ter kennisneming stukken van 12 februari 2009

Het CDA vraagt waarom het voorstel op pagina 2 (openbare verlichting) is opgenomen, terwijl het voor vanavond als bespreekstuk geagendeerd is. Ook merkt de partij op dat er in de aangeboden stukken in plaats van valutatekens omgekeerde vraagtekens staan.

De voorzitter antwoordt, dat aan de commissie het besluit van het college van GS ter kennisneming is aangeboden.

Er zijn verder geen opmerkingen en de stukken worden ter kennisgeving aangenomen.

7. Portefeuillehouder A.L. Greiner

a. Mededelingen

Gedeputeerde Greiner heeft schriftelijke stukken uitgedeeld met betrekking tot de economische crisis en geeft daarop een toelichting. Op dit moment is de crisis nog niet hard zichtbaar in de Flevolandse cijfers, hij ontkent de trend echter niet. Flevoland importeert vooral werkloosheid, omdat de grote bedrijven, waar de massa-ontslagen het eerst vallen, met name op het oude land gevestigd zijn. Het CWI/UWV heeft nog geen cijfers per 1 februari beschikbaar, maar houdt rekening met een stijging van de werkloosheid in

Flevoland binnen een bandbreedte van 1100-1700. Het is de verwachting dat het aantal startende ondernemers verder zal groeien. De provincie kijkt wat zij zou kunnen doen om tegenwicht te bieden en aan alle afdelingen van de organisatie is gevraagd om suggesties te leveren. Samen met de gemeenten wordt geprobeerd om de werkloosheidsduur zoveel mogelijk te beperken en binnenkort wordt een mobiliteitscentrum in Almere geopend. Scholing is belangrijk en daartoe wordt een nieuw project 'Leven en werken' in het leven geroepen. Een tijdje geleden heeft de gedeputeerde de commissie een overzicht verstrekt van alle kredietregelingen die er voor ondernemers zijn. Dit overzicht is ook verspreid onder ondernemers en daarop is veel positieve respons gekomen. Er is een regeling getroffen met het OMFL, dat het een deel van de kosten op zich neemt voor het rapport dat ondernemers nodig hebben om een borgstellingskrediet bij het Ministerie van Economische Zaken aan te vragen. Het OMFL treedt hierover ook naar buiten, bijvoorbeeld in overleg met banken. Tevens is er een verzoek gedaan aan de Europese Commissie om de termijn waarin afgerekend moet worden voor het Europees Programma 2000-2006 met een half jaar te verlengen, hetgeen is goedgekeurd. Ten slotte merkt de gedeputeerde op dat er een economische crisis bestaat, maar dat het niet nuttig is om daar heel zwartgallig over te doen. Er bestaat, ook in de media, de neiging om een negatieve stemming te creëren en dat is niet nodig. Het is een moeilijke tijd, dat wel, en de provincie probeert al het mogelijke te doen om tegenwicht te bieden. De SP vraagt bij interruptie of de gedeputeerde nu het signaal geeft dat het allemaal wel weer goedkomt? De gedeputeerde antwoordt, dat dat absoluut niet het signaal is dat hij wil afgeven. Maar hij wil wel duidelijk maken, dat je met een pessimistische houding niet verder komt.

Het CDA bedankt de gedeputeerde voor de uitgebreide toelichting. De partij vraagt om de tabellen over starters en faillissementen gedurende het jaar vaker te verstrekken, zodat de trend gevolgd kan worden. Verontrustend vindt zij het, dat zij geluiden hoort dat banken zonder motivatie kredieten van bedrijven naar beneden bijstellen. Is dit aan de orde geweest in de bespreking van OMFL met de banksector? De SP heeft via de media gehoord dat ondernemers uit Almere tegenwerking ondervinden van de gemeente wanneer ze uit willen breiden, waardoor verplaatsing van een bedrijf al een aantal keren aan de orde is geweest. Is dat de gedeputeerde ook opgevallen en zijn daarover gesprekken met de gemeente geweest? De PvdA vraagt welke maatregelen er tot nu toe zijn genomen en welke er nog genomen gaan worden. Hoe is de situatie op de Flevolandse woningmarkt? Ten slotte vindt de partij dat er extra maatregelen nodig zijn om startende ondernemers te beschermen.

De SGP vindt zelf investeren en kijken waar de werkgelegenheid in stand gehouden kan worden ook een belangrijk element.

Gedeputeerde Greiner antwoordt, dat de cijfers over starters en faillissementen door de Kamer van Koophandel speciaal voor deze gelegenheid zijn samengesteld. De cijfers verschijnen driemaandelijks en hij zal ze de commissie geregeld toesturen. De bereidheid van banken om kredieten te verstrekken is inderdaad afgenomen. Bij de OMFL heeft de provincie drie fondsen, die bereid zijn om een hoger risico te aanvaarden dan banken of ze verstrekken samen met banken leningen. Bovendien heeft zich bij de OMFL inmiddels een kring van 'informal investors' gevormd. De bedrijven die Almere verlaten zijn veelal bedrijven die op een locatie zaten waar ze niet konden uitbreiden. Het is de gedeputeerde niet bekend, dat de gemeente ondernemers zou tegenwerken en hij zal dit punt met de wethouder bespreken. Over toekomstige maatregelen zal de commissie in een later stadium geïnformeerd worden door de werkgroep onder leiding van de CvdK. De situatie op de woningmarkt is op dit moment beroerd. Er is een nieuwe regeling microfinanciering voor startende ondernemers beschikbaar gekomen.

b. Vragenronde

De PvdA vindt het niet de tijd om op reserves te gaan rusten. Overcommittering zou een goed economisch effect kunnen hebben, maar er zijn ook andere maatregelen denkbaar (bijvoorbeeld luchtverkeersleiding). De partij vraagt de werkgroep er op die manier naar te kijken, voorzover dat nog niet gebeurt.

De VVD zegt, dat er vorige week nogal wat schade is aangericht door een vos. Moeten er op provinciaal niveau nadere maatregelen genomen worden?

Gedeputeerde Greiner antwoordt, dat de werkgroep kijkt op de manier die de PvdA schetst. Het onderwerp dat de VVD aan de orde stelt, hoort thuis bij gedeputeerde Bliet. Hij zal de vraag aan haar doorgeven.

Gedeputeerde Dijkzma merkt op, dat een maatregel wel effectief moet zijn. Nu aanbesteden is bijvoorbeeld erg duur, omdat alle aannemers voor de komende negen maanden behoorlijk vol zitten.

Gedeputeerde Greiner verlaat de vergadering.

8. Door fracties ingebrachte onderwerpen

a. Notitie fractie PvdA Luchthaven Lelystad

De PvdA geeft een toelichting op de notitie. Vliegen en luchthavens zijn inmiddels een wezenlijk onderdeel van de maatschappij geworden en de verwachting is dat het luchtverkeer alleen maar verder zal groeien. De partij ziet kansen voor Flevoland bij het ontwikkelen van een luchthaven. De luchthaven is zelf ook bezig met het maken van plannen en de partij vraagt of de gedeputeerde haar de visie van de luchthaven kan doen toekomen. Reden voor deze notitie is dat de commissie nog niet eerder heeft gediscussieerd over de kaders van de luchthaven. De kaders in de PKB en het convenant staan vast, maar hoe gaan die uitgewerkt worden? Ook de actuele situatie is van belang.

Eerste termijn

De SP heeft waardering voor de voorzet van de PvdA en zij kan zich in veel dingen vinden. Vraag 1 kan de partij volmondig bevestigend beantwoorden, maar zij vindt wel dat de kaders in de PKB 2009 daar niet voldoende voor zijn. Voor dit ambitieniveau zal een groot deel van de vluchten van elders komen. Vliegbewegingen, milieu en leefbaarheidsbelasting zouden verkapitaliseerd moeten worden, waarin een doelstelling geformuleerd kan worden. Dat hoeft de groei van de vluchten niet te belemmeren; het geeft alleen enorme druk op de innovatieven van de luchtvaart. Vraag 2 wil zij beantwoorden in combinatie met vraag 1: zij stelt voor om enerzijds met het ambitieniveau richting de inwoners van Flevoland te gaan en anderzijds in gesprek te gaan met deskundigen tijdens een international airport conference. De vragen 3 en 4 houdt de partij nog even achter.

De VVD heeft met belangstelling de notitie gelezen. De partij vraagt zich af of het verstandig is om de meest duurzame en innovatieve luchthaven te willen worden. Zou dit niet juist remmend kunnen werken op de ontwikkeling van de luchthaven?

De SGP sluit zich aan bij de waardering voor dit initiatief. Waar kan Lelystad Airport zich mee onderscheiden en hoe ziet de PvdA de rol van de provincie? Nationaal wordt afgebakend hoe duurzaam de vliegtuigen zijn die Lelystad Airport zullen aandoen. Datgene wat op het land plaatsvindt, valt wel onder de verantwoordelijkheid en invloedssfeer van de provincie. Het is belangrijk dat daar wel alternatieve energiebronnen uitgeprobeerd worden. Ziet de PvdA dat ook zo? De luchthaven moet ook goed bereikbaar zijn. De PvdA heeft een aanzet willen geven om verder te doordenken en de SGP zou het jammer vinden als het alleen bij deze bijeenkomst zou blijven. Een ander belangrijk punt is de luchtverkeersleiding en daarvoor moet de druk op de ketel gehouden worden. Voor een conferentie moet een doel geformuleerd zijn. De SGP ziet voor de commissie een rol als toeschouwer weggelegd.

Het CDA is verheugd met de notitie en onderschrijft de voorgestelde duurzame en innovatieve ambitie. Ook deze partij vindt de bereikbaarheid van de luchthaven zeer belangrijk. Een P&R in Lelystad-Zuid ziet zij als een belangrijke component voor de ontwikkeling van de luchthaven. Er zijn luchtvaartmaatschappijen die al gebruik maken van alternatieve energie en zij stelt voor om deze uit te nodigen voor de international airport conference. De luchthaven is nu nog klein, maar gaat groeien. Die kan nu vanaf het begin duurzaam ontwikkeld worden. Duurzaamheid kan echter ook een struikelblok zijn. Daarnaast zullen er investeringen nodig zijn om van Lelystad Airport inderdaad de banenmotor van Flevoland te kunnen maken. De partij is het niet eens met de uitspraak van de PvdA dat er nu pas een discussie gevoerd wordt over de kaders voor de luchthaven. Een jaar geleden is het Plan van aanpak Speerpunten Luchthaven Lelystad bediscussieerd. Eventueel kan er wel sprake zijn van het bijstellen van uitgangspunten naar aanleiding van actuele ontwikkelingen. De partij vindt het verstandig om in te zetten op een stevig lobbytraject op de lange termijnverkenning Schiphol-Lelystad. Volgens een rapport moet er eigenlijk eerst een baanverlenging komen, voordat er luchtverkeersleiding komt. Het CDA denkt dan ook dat er niet ingezet moet worden op luchtverkeersleiding, maar op een baanverlenging, want dan komt die luchtverkeersleiding er vanzelf. De eerste twee vragen uit de notitie beantwoordt de partij bevestigend en voor de commissie ziet zij een meewerkende rol weggelegd.

De ChristenUnie is blij dat de PvdA gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid om zelf een onderwerp in te brengen. Zij hoopt dat hier vaker gebruik van gemaakt zal worden. Bij de beantwoording van vraag 1 geeft de partij aan dat er ook een andere insteek mogelijk is, namelijk die van een luchthaven, gespecialiseerd in alternatieve energie. Zij heeft hier zelf nog geen standpunt over ingenomen, maar wil dit idee wel meegeven aan de discussie. Zij denkt dat lobbyactiviteiten erg belangrijk zijn bij de ontwikkeling van een luchthaven. Zij is wel voorstander van een international airport conference als blijkt dat het zin heeft om een dergelijke bijeenkomst te organiseren. De partij had gehoopt dat de PvdA zelf met voorstellen was gekomen voor de vorm en inhoud van de bijeenkomst. De PvdA geeft bij interruptie aan dat zij in de notitie vijf punten aanhaalt waar de conferentie over zou kunnen gaan. De ChristenUnie

gaat verder en vraagt zich af of de investering in de luchthaven opweegt tegen het aantal banen dat gecreëerd kan worden (400-800 banen). Als de economie als uitgangspunt genomen wordt, is een luchthaven dan wel de beste investering? Het CDA vraagt bij interruptie of de ChristenUnie de speerpunten ter discussie stelt. De ChristenUnie reageert, dat zij de speerpunten niet ter discussie stelt maar het geheel in perspectief wil zien. De PvdA geeft bij interruptie aan dat er volgens haar een paar duizend nieuwe banen gecreëerd kunnen worden en dat een luchthaven bovendien een structuurversterkend element is.

De PvdD vraagt zich af of de hoge ambitie van meest duurzame en innovatieve luchthaven binnen de PKB valt. Een international airport conference zou mogelijk meer licht kunnen brengen. Verder verbaast het de partij hoeveel plannen er op dit moment rondom de luchthaven zijn. Is Schiphol momenteel nog wel geïnteresseerd in Lelystad Airport en wat is de huidige rol van de provincie daarin? Ten slotte baart de overlast voor dieren de partij zorgen. Zij wil niet dat dieren verjaagd worden uit hun habitat en zeker niet op een onvriendelijke manier.

GroenLinks is van mening dat er geen sprake kan zijn van minder overlast: meer vliegtuigen geven meer overlast, hoe stil ze ook zijn. Zij vraagt zich af wat een duurzame luchthaven is en hoort daar graag enkele concrete voorbeelden van. In de notitie wordt gemeld dat vliegen schoner gaat worden. De partij is het hier niet mee eens: vliegen kan hooguit minder vervuילend worden, maar er zal altijd sprake van vervuiling blijven. Daarnaast noemt zij nog enkele actualiteiten die zij van belang vindt voor een discussie over dit onderwerp en stelt enkele vragen naar aanleiding daarvan: Schiphol bepaalt wat er op Lelystad Airport gaat gebeuren, niet de provincie. Schiphol wil niet-mainportgebonden vluchten via Lelystad gaan afhandelen. Hoe is dit te rijmen met de uitspraak van de provincie dat zij niet het afvalputje van Schiphol wil worden? Lelystad Airport zal een kostenwinnend product zijn voor Schiphol, niet voor de provincie. De partij bespreekt de visie van Schiphol over Lelystad Airport aan de hand van de nieuwjaarstoespraak van de directeur van Schiphol. Volgens het rapport van Boer en Croon zal volwaardige luchtverkeersleiding nog zeker enkele jaren op zich laten wachten en het Lelystadse bedrijfsleven overweegt om Lelystad Airport van Schiphol terug te kopen. De partij doet niet mee aan de discussie over de luchthaven en de vragen uit de notitie zijn dan ook niet aan haar besteed. Lelystad Airport past volgens haar niet in een provincie die rust, ruimte en klimaatvriendelijkheid als imago heeft.

De voorzitter wil twee vragen centraal stellen in het vervolg van de discussie: Is het wel verstandig om de meest duurzame luchthaven van Nederland te willen zijn? en Hoe ziet men de rol van de provincie?

De VVD acht het ambitieniveau 'meest duurzaam' één graad te hoog. Duurzaam is goed, maar meest duurzaam zou remmend kunnen werken op de totale ontwikkeling.

De ChristenUnie vindt 'meest duurzaam' een relatief begrip. Als men vandaag 'meest duurzaam' is, is men morgen misschien de op één na meest duurzame. De VVD reageert bij interruptie, dat als je kiest voor 'meest duurzaam' je voorop blijft lopen tegenover iedereen. Daarom is dit een vrijwel onhaalbare positie. De ChristenUnie herhaalt haar idee over een specialisatie van de luchthaven.

De PvdA wil vooralsnog dit ambitieniveau handhaven, ook als dat betekent dat de ontwikkeling mogelijk later plaats zal vinden. Zij wil liever een kwalitatief goede luchthaven, dan ontwikkelingen binnenhalen die achteraf niet wenselijk blijken te zijn. Op de vraag van GroenLinks wat een duurzame luchthaven is, reageert de partij dat zij het jammer vindt dat GroenLinks zich in deze discussie als een struisvogel opstelt. Groei van het luchtverkeer is nu eenmaal realiteit. Door tegen de luchthaven te zijn en niet mee te willen praten in de discussie erover, impliceert GroenLinks dat het haar ook niet kan schelen wat voor luchthaven het wordt. Duurzame inrichting van een luchthaven heeft onder andere betrekking op OV, brandstofverbruik, bagageafhandeling, bereikbaarheid. Het zou GroenLinks sieren als zij aangeeft tegen te zijn, maar desondanks te erkennen dat de luchthaven er komt en proberen ervoor te zorgen dat het een goede luchthaven wordt. Een actieve opstelling geeft de mogelijkheid om randvoorwaarden te stellen. In reactie op de PvdD antwoordt de PvdA, dat men er altijd naar moet streven om de beste te worden. Dit heeft volgens haar niet zozeer te maken met het aantal vliegbewegingen zoals in de PKB vastgelegd is, maar meer met de opzet en inrichting van het vliegveld en dat kan binnen de kaders van de PKB. De partij pleit niet voor verruiming van die kaders.

GroenLinks vraagt nogmaals wat een duurzame luchthaven is. In reactie op de PvdA reageert zij tegen een ongebreidelde toename van het luchtvaartverkeer te zijn, maar zij is bijvoorbeeld niet voor het sluiten van Schiphol. Het is nu de bedoeling dat vanaf Lelystad low-cost carriers over relatief korte afstanden binnen Europa gaan vliegen en de partij zou juist voor die afstanden graag hoogwaardig openbaar vervoer inzetten. Zij heeft moeite met het begrip 'duurzame en innovatieve luchthaven'. Voor haar betekent 'duurzaam en innovatief' dat er niet of nauwelijks klimaatbelasting is en dat kan bij een luchthaven niet waargemaakt worden. Zij gaat er vanuit dat die luchthaven hier niet kan zijn, maar als het zo is dat de

luchthaven er wel komt, dan gaat zij wel in de discussie mee om deze zo min mogelijk milieubelastend en zo duurzaam en innovatief mogelijk te maken.

De PvdD herhaalt haar vraag of de hoge ambitie van meest duurzame en innovatieve luchthaven wel binnen de PKB valt.

De SP onderschrijft de ambitie van de PvdA. De geschiedenis heeft geleerd dat je om bepaalde doelen te halen, je je ambitie op een bepaald niveau zal moeten brengen.

De SGP heeft geen probleem met het ambitieniveau dat in de notitie genoemd wordt.

De voorzitter stelt voor om verder te gaan met de vraag over de rol van de provincie.

De PvdA vindt dat dit een zeer actieve rol kan zijn, echter wel in samenwerking met de gemeente en de luchthaven. De provincie heeft daar ook een aantal instrumenten voor. De partij stelt voor dat de provincie een regierol op zich neemt om aan te sturen. Zij pleit voor een actievere rol dan strikt kijken naar de bevoegdheden. Omdat de provincie partij is, kan zij ideeën inbrengen en dingen aanjagen. Op de vraag van GroenLinks over de structuurvisie antwoordt de partij, dat de randvoorwaarden nu in de PKB staan. Voor haar is er nu geen reden om aan die randvoorwaarden te morrelen. Schiphol heeft ook bevestigd dat zij binnen die randvoorwaarden een goede en rendabele luchthaven kunnen neerleggen. Bij vaststelling van een structuurvisie kunnen de huidige randvoorwaarden, als iedereen het daar dan nog steeds over eens is, daarin opgenomen worden.

De VVD is van mening dat de rol van de provincie maar deels zelf te spelen is. Voor het grootste gedeelte wordt die bepaald door het wettelijk kader waarbinnen de provincie opereert. Eerst moet gekeken worden welke rol er überhaupt gespeeld kan worden, waarna pas een zo goed mogelijke invulling bepaald kan worden. De provincie neemt al deel aan diverse overleggen, maar er bestaat verschil tussen of je alleen kunt meepraten of ook kunt sturen. Voor de partij staat de komst van de luchthaven niet ter discussie; zij heeft bij herhaling gesteld dat ze de luchthaven wil. Het gaat haar erom in welke rol je invloed hebt en in welke niet. En hoe je, daar waar je geen invloed hebt, zo goed mogelijk kunt meepraten om te proberen toch je ideeën verwezenlijkt te krijgen.

Volgens het CDA heeft de provincie vier dingen die ze kan doen: 1. versnellen en verbeteren van het businessplan OMALA, 2. zo snel mogelijk een baanverlenging zien te realiseren, 3. een stevige lobby zetten op de langetermijnverkenning Schiphol-Lelystad, 4. een stimulerende rol spelen.

De SP ervaart de situatie erg krampachtig. Het moet toch mogelijk zijn om aan de hand van deze notitie meer vrijblijvend van gedachten te wisselen. Zij onderschrijft het ambitieniveau van de PvdA, maar erkent dat de provincie daar niet over gaat. Dan kun je of stoppen om erover te praten, of besluiten dat het onderwerp zo belangrijk is dat je erop gaat sturen en op alle niveaus gaat proberen om je ideeën aan de man te brengen.

De ChristenUnie verbaast zich over de terugtrekkende rol van de VVD. De ChristenUnie denkt dat de provincie hierin toch een vrij grote rol heeft, vooral in verband met de aankleding van de omgeving. Zij is het ermee eens, dat de provincie niet de beslissing kan nemen, maar denkt wel veel voorwaarden te kunnen scheppen zodat de luchthaven er komt. Zij vraagt zich nogmaals af of er ingezet moet gaan worden op bulkvervoer of meer op duurzame en innovatieve specialisatie van de luchthaven.

GroenLinks geeft aan dat er een nieuwe Luchtvaartwet komt. Bovendien kan er binnen de nieuwe Wet ruimtelijke ordening straks geen sprake meer zijn van een PKB, maar is er sprake van structuurvisies. Stel dat er over enkele jaren een structuurvisie met ruimere grenzen vastgesteld wordt dan de huidige PKB aangeeft. Wat doet de PvdA dan? Zij verwacht zelf dat de grenzen in de structuurvisie ruimer zullen zijn en dan kan er meer gevlogen worden. Ook vracht- en nachtvluchten komen dan weer in beeld. Het lijkt haar verstandig om daar nu al rekening mee te houden. Het CDA geeft bij interruptie als voorbeeld de discussie rondom CO₂: de regering heeft haar beleid erop gericht om de CO₂-uitstoot terug te brengen tot het niveau van 1990. Dit betekent dat er ook maatregelen te bedenken zijn om te komen tot afname. De voorzitter vraagt om geen nieuwe discussie over een breed en ander onderwerp te voeren, maar te concentreren op de voorliggende notitie. Hij geeft de PvdA het woord voor haar slotbetog en vraagt haar ook om iets specifieker te zijn over wat de conferentie op zou moeten leveren.

De PvdA zegt dat zij het een uitvoerige, leuke en boeiende discussie vond. Zij heeft brede steun gehoord voor de international airport conference. De partij acht zichzelf niet goed in staat om zelf een dergelijke conferentie te organiseren en stelt de commissie daarom voor om deze wens bij het college neer te leggen. Uitgaande van het in de notitie opgenomen ambitieniveau zou tijdens de conferentie aan de orde kunnen komen hoe een dergelijke luchthaven vormgegeven kan worden en wat voor deskundigheid je daarvoor nodig hebt. Zij ziet de conferentie als input voor verdere planvorming. Het is niet de bedoeling om een nieuw besluitvormingsproces op te tuigen, maar juist om inspiratie te geven aan het proces waar

de provincie toch al in zit. Zij pleit voor een brede conferentie, waar bijvoorbeeld ook de gemeente en de luchthaven zelf bij betrokken worden.

Tweede termijn

De VVD is benieuwd naar het budget dat hoort bij het voorstel van de PvdA om GS te vragen om de conferentie te organiseren. Bovendien stelt zij voor om een groepje deskundigen te vragen om deze conferentie voor te bereiden.

De SGP vindt dat er een goede conferentie moet komen, daarvoor is dit onderwerp te belangrijk. Gedeputeerde Dijkma geeft aan dat er, vaak samen met de gemeente Lelystad, al met veel partijen overleg plaatsvindt. Aan die overleggen doen ook allerlei deskundigen mee, die mee willen denken over het houden van een dergelijke conferentie. Het college had samen met de gemeente Lelystad plannen om een conferentie over regionale luchthavens te organiseren. De gedeputeerde stelt voor om te kijken of de beide ideeën (van het college met de gemeente en van de staten) samengevoegd kunnen worden. Zijn voorstel is om samen met de PvdA een voorstel uit te werken en dat aan de commissie voor te leggen. Hij verwacht dat de punten die in de notitie zijn genoemd, in het voorstel verwerkt kunnen worden, maar vindt het wel belangrijk dat er gefocust wordt. De commissie moet wel rekening houden met een behoorlijke voorbereidingstijd bij de organisatie van een goede conferentie. Wat het budget betreft, ziet de gedeputeerde mogelijkheden binnen het Speerpuntbudget. Het college wil overigens duurzaam en innovatief zijn. De Schipholgroep zelf heeft het streven om 100% klimaatneutraal te zijn.

De PvdA is blij met de handreiking van het college. Zij wordt graag betrokken bij de uitwerking van het voorstel, maar kan zich voorstellen dat er vanuit de commissie een bredere delegatie bij betrokken wordt. De voorzitter vraagt of er vanuit de commissie nog meer belangstelling is om mee te denken. Dat geldt in ieder geval voor de PvdA, het CDA en de VVD. De voorzitter stelt vanuit praktisch oogpunt voor om de klankbordgroep te beperken tot twee leden uit de coalitiefracties en één lid uit een oppositiefractie. Hij vraagt de fracties om na de vergadering tot een afvaardiging te komen en dit door te geven aan de griffie. Voor het vervolg wacht de commissie graag het voorstel van het college af.

De SGP verzoekt de PvdA om de gemaakte opmerkingen in de notitie te verwerken, zodat er een nieuw, actueel stuk ontstaat. De PvdA stemt hiermee in.

De voorzitter doet een voorstel van orde. Vanwege de reeds verstreken tijd stelt hij voor om agendapunt 9b (Beleideffectmeting startersbeleid: vervolg) door te schuiven naar de volgende commissievergadering. Hij schorst de vergadering vijf minuten.

De voorzitter heropent de vergadering om 22.07 uur.

9. Portefeuillehouder H. Dijkma

a. Mededelingen

- Financiering taskforce mobiliteitsmanagement metropoolregio Amsterdam: In 2008 is door de metropoolregio gewerkt aan een pakket voor mobiliteitsmanagementmaatregelen. Belangrijk onderdeel daarvan is een vrijwilligersproef met betaald rijden in de regio. Er is overeenstemming bereikt met het Rijk (€ 30 miljoen) en binnen de metropoolregio (€ 10 miljoen) over de financiering ervan. De verdeling van de betaling is naar rato van de omvang van de BDU-ontvangsten, waardoor Flevoland € 750.000 betaalt. De proef kan nu van start gaan.

- De heer Frans Hasselaar is per 16 februari a.s. als opvolger benoemd van de heer Jan van Selm.

b. Bespreekstuk

1. Presentatie Notitie Openbare Verlichting Flevoland

De voorzitter meldt dat het hier om een informatieve presentatie gaat, waarbij na afloop vragen gesteld kunnen worden. Het is niet de bedoeling om een inhoudelijke discussie te houden. De heer Aardema had hand-outs van zijn presentatie gemaakt en deze bij de griffier op de tafel gelegd. Deze stapel is echter per abuis door gedeputeerde Greiner meegenomen. De griffie zal de hand-outs per weekendpost aan de commissie sturen.

Gedeputeerde Dijkma geeft een korte inleiding op de presentatie, waarna de heer Peter Aardema de presentatie verzorgt.

Het CDA vraagt of er ook verlichtingsplannen worden geanalyseerd naar aanleiding van ongevallenstatistieken. Vanwege de koplopersfunctie zijn er kosten die mogelijk vergoed worden door het Rijk. Is er al iets te zeggen over de kansen erop en wanneer dat bekend gaat worden?

De SGP vraagt naar de ervaringen in andere provincies met led-verlichting (bijvoorbeeld gemeente Eindhoven). In hoeverre kunnen we daarvan leren en in welke mate is er overleg met Flevolandse gemeenten om te kijken hoe dit breed ontwikkeld kan worden? Bij vervanging wordt gekeken welk type verlichting er nodig is. Hoe is dat bij nieuwe voorzieningen? Gaat de provincie dan direct over op led-verlichting?

De PvdA spreekt haar complimenten uit over de duidelijke notitie, waarin de motie goed verwerkt is. Zij vraagt in hoeverre er toekomst zit in een soort dynamisch wegbeheer voor wat betreft de verlichting. Daar zou veel besparing mee te behalen zijn.

Ook GroenLinks is blij met het stuk. Tijdens een werkbezoek aan Noord-Holland was sprake van een gigantische energiewinst (99%), maar in dit stuk worden veel lagere percentages genoemd. Klopt dat? En stel dat je alle bestaande verlichting zou vervangen door led-verlichting: wat is dan het verschil qua energieverbruik? In Noord-Holland zijn op kruispunten de lichtmasten vervangen door actieve wegmarkering. Kan dat ook in Flevoland toegepast worden? Tijdens het werkbezoek is ook een kruispunt met actieve wegmarkering bezocht waar zowel auto's als fietsers gebruik van maakten en dat leverde geen problemen op.

De PvdD vraagt of de heer Aardema op de hoogte is van lichtmasten op zonne- en windenergie.

De VVD vindt de notitie erg helder en ondersteunend. Zij is blij met de rode draad uit de notitie: vervangen waar wenselijk is, maar niet tegen elke prijs. Te vroeg vervangen terwijl de led-lamp nog niet voldoende ontwikkeld is, is zonde van de investering.

De heer Aardema antwoordt, dat ongevallenstatistieken worden meegenomen. Over de vergoeding van kosten is nog geen besluit door de minister genomen. In Eindhoven worden lagere masten gebruikt dan Flevoland als standaard hanteert. Eén van de aspecten van het koploperschap is dat je probeert om de gemeenten mee te krijgen. In dat kader vindt er een periodieke kennisuitwisseling plaats met gemeenten; vandaag is de eerste bijeenkomst geweest. Bij kruisingen en rotondes wordt altijd verlichting toegepast; de uitvoering daarvan is afhankelijk van verschillende factoren. Afhankelijk van de locatie zou dynamisch gebruik van led-verlichting mogelijk kunnen zijn. Bij de bestaande verlichting is dit echter niet mogelijk. Op dit moment bestaan er nog geen led-lichtmasten met een hoogte die in Flevoland gebruikt wordt. Bovendien is led-verlichting nog niet doorontwikkeld, waardoor het niet verstandig is om hier grootschalig op over te stappen. De ontwikkelingen gaan heel snel. Een energiewinst van 99% zal bij staande masten niet gehaald gaan worden. De provincie Noord-Holland is wel bezig met glasvezelverlichting in het wegdek, die het schijnsel van autolampen verspreidt en daardoor een heel laag verbruik heeft. Met led-verlichting is op dit moment een besparing van 25% te behalen. Vervanging van lichtmasten door actieve markeringen levert wel een energiebesparing op, maar de aanlegkosten van actieve markeringen zijn wel aardig hoog. Bovendien kan actieve markering in bepaalde omstandigheden gevaarlijke situaties opleveren (bijvoorbeeld hogere snelheden, fietsers). De provincie beschikt over lichtmasten op zonne-energie en is op de hoogte van het bestaan van masten op windenergie. Deze worden mogelijk in een pilot gecombineerd met led-verlichting.

De voorzitter bedankt de heer Aardema voor zijn verhelderende presentatie en toelichting. Hij constateert dat motie H.563294 staand beleid is geworden en van de lijst van moties kan worden afgevoerd. De commissie stemt hiermee in.

c. Vragenronde

De VVD vraagt naar aanleiding van het betoog van de inspreker uit de vorige vergadering (mevrouw Jonkman) hoe het zit met de investeringsbereidheid van de Schipholgroup op Lelystad Airport.

De PvdD sluit zich bij de vraag van de VVD aan en vraagt tevens naar de rol van de provincie nu de Bedrijfskring Lelystad heeft aangegeven bezig te zijn om te kijken of Lelystad Airport van de Schipholgroup teruggekocht kan worden.

Het CDA doet de suggestie om bij de nieuwe concessie reclame voor de provincie op de bussen mee te nemen.

Gedeputeerde Dijkma antwoordt dat het aanwijzingsverzoek op dit moment in behandeling is. In het convenant is afgesproken dat zodra het aanwijzingsverzoek is goedgekeurd en de vergunningen er zijn, de Schipholgroup gaat investeren. Iedereen kan het vliegveld kopen, mits de Schipholgroup het wil verkopen

en dat is niet de strategie van de Schipholgroup. Men kan slechts vermoeden of de Schipholgroup Lelystad Airport voor offensieve of defensieve doelen heeft. De provincie heeft geprobeerd om het voor offensieve doelen te bestemmen door het convenant met de Schipholgroup te sluiten. Dat is één van de regierollen die de provincie op zich heeft genomen, maar zij heeft ook andere rollen. De suggestie over reclame op streekbussen wordt in de aanbestedingsvoorwaarden meegenomen.

10. Presidium

a. Lange Termijnagenda

Het CDA mist de lange termijnstrategie Schiphol-Lelystad.

De ChristenUnie vindt de toezegging van de gedeputeerde niet terug, die hij op 27 maart 2008 heeft gedaan om de ruimtelijk economische visie Luchthaven Lelystad aan de commissie te overleggen. Ook de concessies openbaar vervoer en gratis OV ziet de partij graag opgenomen.

De PvdA ziet dat de agenda maar tot 2010 loopt; bovendien mist zij een aantal onderwerpen.

De VVD vindt dat eerst besloten moet worden wat die lijst feitelijk moet doen.

De voorzitter meldt, dat dit een eerste poging is om te komen tot een dergelijk document. Het selectie criterium om iets wel of niet op deze agenda te zetten is de voorgenomen besluitvorming door PS. Door ook andere zaken op de agenda te zetten, kan er (teveel) vervuiling optreden. Deze lijst is bedoeld om de commissie inzicht te geven in de zaken die vanuit de organisatie om besluitvorming vragen. Dit stelt de commissie in de gelegenheid om daarop tijdig te anticiperen. Een eventuele andere opzet van de agenda kan hij namens de commissie meenemen naar het Presidium.

Gedeputeerde Dijkma geeft aan dat het vliegveld vermeld staat in het vierde kwartaal van 2009 onder het thema 'PKB en gevolgen'.

De voorzitter constateert dat een aantal fracties de wens heeft uitgesproken om de agenda meer te vullen met zaken die deze commissie bezighouden. Hij zal die wens in het Presidium aan de orde stellen.

11. Rondvraag

Er zijn geen vragen.

12. Sluiting

De voorzitter dankt de aanwezigen voor hun bijdrage en sluit de vergadering om 23.00 uur.

Vastgesteld in de vergadering van 26 maart 2009,
de commissiegriffier, de voorzitter,